

O D R E D A K C J I

„Wiosna 1991” jest już piątym zeszytem „Alkoholizmu i Narkomanii” wydawanym od roku 1988 przez Polskie Towarzystwo Psychiatryczne i Instytut Psychiatrii i Neurologii.

Wypełnia ten zeszyt siedemnaście tekstów autorskich, trzy recenzje i dwa sprawozdania. Jak ze spisu treści łatwo zauważyć dominuje tematyka alkoholowa i to w dwóch dających się wyodrębnić ujęciach.

Tekst Wojciecha Kostowskiego i Wandy Dyr otwiera cykl publikacji prezentujących ważniejsze rezultaty zrealizowanego w latach 1986-90 Centralnego Programu Badawczo-Rozwojowego pod nazwą „Zapobieganie skutkom alkoholizmu i narkomanii” w tej jego części poświęconej problematyce biologicznych działań alkoholu etylowego (ET-OH) i doświadczalnej farmakoterapii uzależnień od ET-OH. W tym nurcie mieści się pierwszych sześć tekstów zamieszczonych w dziale „Z warsztatów badawczych” adresowanych przede wszystkim do specjalistów związanych z leczeniem i badaniami uzależnień od ET - OH.

W ocenie W. Kostowskiego wyniki tych badań mają istotne znaczenie dla rozwoju nowych koncepcji farmakoterapii uzależnienia od alkoholu i zachęcają do prowadzenia prób klinicznych. Dotyczy to w szczególności antagonistów kanału wapniowego, które są lekami stosunkowo bezpiecznymi i dobrze znanymi w terapii schorzeń układu krążenia. Inną grupą leków stwarzających nadzieje postępu farmakoterapii w tym zakresie stanowią nowe środki anksjolityczne (przeciwłękowe) działające na układ serotoninerгіczny mózgu. Będą one dokładniej omówione w następnych artykułach drukowanych w tym czasopiśmie. Na uwagę zasługują także badania nad wpływem peptydów z grupy angiotensyny II na zaburzenia pamięci wywołane długotrwałą intoksykacją alkoholem. Wskazują one również na kierunki dalszych poszukiwań i na możliwości rozwoju terapii zaburzeń wywołanych alkoholem.

Istotne znaczenie kliniczne mają te prace, w których badano interakcje alkoholu z innymi lekami - w tym lekami wpływającymi na układ krążenia i lekami neuro-psychotropowymi. Pozwalają na racjonalizację farmakoterapii i zwiększenie bezpieczeństwa leczenia chorych, którzy mogą być pod wpływem alkoholu. Wreszcie, bardzo poważne znaczenie mają badania nad oddziaływaniami wzajemnymi alkoholu i substancji stosowanych w przemyśle i substancjami zanieczyszczającymi naturalne środowisko człowieka.

Drugą grupę tekstów zamieszczonych w tym samym dziale wyróżniają także niewątpliwie walory aplikacyjne i zapewne znacznie szerszy krąg adresatów, których uwadze polecamy: doświadczenia A. Augustyniaka w stosowaniu hipnozy w leczeniu odwykowym; nowe na naszym gruncie metody kształcenia umiejętności odmowy picia w rozmaitych sytuacjach społecznego nacisku (Z. Pakuła, T. Stańczak i B. Wolniewicz-Grzelak) inne, interesujące ujęcia profilaktyki obejmujące dzieci i młodzież z rodzin dotkniętych alkoholizmem (E. Stępień).

Czy wreszcie spostrzeżenia W. Brodniaka uzasadniające potrzebę nieco odmiennego podejścia w leczeniu odwykowym kobiet.

W dziale prac przeglądowych zamieszczamy tekst A. Zielińskiego obrazujący przemiany obyczajowe związane z alkoholem, jakie dokonały się na przestrzeni kilkudziesięciu lat w Polsce.

Tematykę krajowej narkomanii reprezentuje w tym zeszycie jeden ale za to bardzo znaczący tekst czwórki autorów (C. Godwod-Sikorska i jej współpracownicy) przedstawiających rozwój zjawiska w dekadzie lat osiemdziesiątych.

Z działu zagranicznego polecić uwadze Czytelników warto teksty autorów Wszeczwiązkowego Centrum Badawczego Biologiczno-Medycznych Problemów Narkologii z Moskwy W. J. Pelipasa, M. G. Cetlina i ich kolegów odstawiających rozwijane w ZSRR podejścia wobec problemów alkoholizmu i narkomanii.

Z kolei o tekście V. Kistelsteina prezentującym doświadczenia niemieckie w leczeniu alkoholików można powiedzieć, że nabrał w pewnym stopniu waloru historycznego bo dotyczy terenów b. NRD.